

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Από την επεξεργασία στοιχείων για το 2007 της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων για τα φορολογικά δεδομένα, προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

ΚΥΡΙΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ (Πίνακας 1)

- Πάνω από τις μισές ελληνικές οικογένειες (54,4%) δηλώνουν εισοδήματα κάτω από το ατομικό αφορολόγητο όριο των € 12.000 ετησίως και έτσι δεν πληρώνουν καθόλου φόρο εισοδήματος. Ο μέσος όρος εισοδημάτων της κατηγορίας αυτής είναι € 6.000 ετησίως, δηλαδή μέσο εισόδημα € 500 το μήνα.
- Το 33% των ελληνικών οικογενειών δηλώνει ετήσιο εισόδημα από € 12.000 έως 30.000. Ο μέσος όρος εισοδημάτων της κατηγορίας αυτής είναι € 19.000 ετησίως, δηλαδή μέσο μηνιαίο εισόδημα μικρότερο των € 1.600 και αντιστοιχεί μέσος φόρος € 1140 τον χρόνο.
- Από τα παραπάνω προκύπτει ότι το 90% περίπου των φορολογικών δηλώσεων είναι κάτω των € 30000, έχει μέσο φορολογικό συντελεστή 4% και πληρώνει το 25% του συνολικού φόρου των φυσικών προσώπων. Το υπόλοιπο 75% του φόρου καταβάλλεται από το 10% των φορολογουμένων.
- Μόνο το 2% των ελληνικών οικογενειών δηλώνει ετήσια εισοδήματα μεγαλύτερα των € 60.000. Αυτές οι οικογένειες καταβάλλουν το 34% του συνολικού φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων.
- Οι μισθωτοί και συνταξιούχοι δηλώνουν το 74% του συνολικού εισοδήματος φυσικών προσώπων, ενώ οι ελεύθεροι επαγγελματίες μόλις το 4%.

2. ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ (Πίνακας 2)

- Το **99,5%** των επιχειρήσεων που παρακολουθούνται από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, δηλαδή 202.418 μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που απασχολούν έως 5 άτομα, **πληρώνουν κατά μέσο όρο ετησίως φόρο 6.100 €, όσο δηλαδή ένας μισθωτός υπάλληλος φορολογητέων αποδοχών 2.000 € μηνιαίως.**

Οι 1.500 μεγαλύτερες ελληνικές επιχειρήσεις μέσης απασχόλησης 350 ατόμων, πληρώνουν το 72,2% του συνολικού φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων καταβάλλοντας έκαστη μέσο ετήσιο φόρο εισοδήματος 2,2 εκατ. €.

3. ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ (Πίνακας 3)

- Πλήθος μελετών (ΟΟΣΑ, ΔΝΤ, ΤτΕ, ΚΕΠΕ, ΙΟΒΕ κ.λπ.) συγκλίνουν στην εκτίμηση ότι η φοροδιαφυγή στην Ελλάδα μπορεί να πλησιάζει τα 30 δισ. ευρώ το χρόνο, δηλαδή περισσότερο από το εκκολαπτόμενο έλλειμμα του προϋπολογισμού της Γενικής Κυβέρνησης φέτος.
- Η σύλληψη αυτής της φοροδιαφυγής κατά 20 δισ. ευρώ θα μπορούσε είτε να μειώσει τους φόρους που καταβάλλουν όλοι οι φορολογούμενοι κατά 30% περίπου, είτε να εξαλείψει το δημοσιονομικό πρόβλημα της χώρας, είτε να επιτρέψει έναν συνδυασμό και των δύο.

Ειδικότερα συμπεράσματα

1. Σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα 1:

- α. Σε σύνολο 5,5 εκατ. δηλώσεων τα **3 εκατ.** δεν καταβάλλουν κανένα φόρο. Είναι τα εισοδήματα που δηλώνονται ως κατώτερα των 12.000 €..
- β. Το 1,8 εκατ. που αφορά εισοδήματα από € 12.000 έως € 30.000 καταβάλει το 25% των συνολικών εσόδων από το φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων. Το ποσό αυτό δηλαδή, ανέρχεται σε € 2 δισ. και συνεπάγεται μέσο ετήσιο φόρο € 1.140 για κάθε φυσικό πρόσωπο/νοικοκυριό.
- γ. Συνολικά, το 87,5% των φυσικών προσώπων/νοικοκυριών καλύπτει το 25,5% του σχετικού φόρου και καταβάλει ως φόρο το 4% του εισοδήματός του.
- δ. Τα 577.000 οικογένειες που δηλώνουν εισόδημα από € 30.000 έως € 60.000 καλύπτουν το 41% του συνολικού φόρου και το καθένα καταβάλλει ως μέσο ετήσιο φόρο το 14,5% του εισοδήματός του.
- ε. Τέλος, τα 114.000 οικογένειες που δηλώνουν εισόδημα πάνω από € 60.000, αποτελούν το 2% του συνόλου, το ποσό που πληρώνουν καλύπτει το 34% του συνόλου του φορολογικού εσόδου από εισόδημα φυσικών προσώπων και ανέρχεται στο 27% του εισοδήματός τους.
- στ. Συνολικά, στα 5,5 εκατ. δηλώσεων οι 700.000 καταβάλλουν το 75% του συνόλου των εσόδων από τη φορολογία φυσικών προσώπων/νοικοκυριών.

2. Σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα 2:
- α. Περίπου 1.500 επιχειρήσεις με μέση απασχόληση 350 άτομα, καλύπτουν το 72% των εσόδων από την φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων.
 - β. Περίπου 200.000 επιχειρήσεις με μέση απασχόληση 5 άτομα, καλύπτουν το υπόλοιπο 28% του συνόλου των εσόδων από τη φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων.
 - γ. Ο φόρος και των δύο κατηγοριών, εκφραζόμενος ως ποσοστό επί των κερδών είναι περίπου ίδιος: 27% για τις 1.500 και 25% για τις 200.000.
 - δ. **Σε απόλυτα μεγέθη οι 1.500 καταβάλλουν κάθε χρόνο κατά μέσο όρο € 2,2 εκατ. η κάθε μία και οι 200.000 από € 6.100 η κάθε μία.**
3. Σύμφωνα με στοιχεία της ΓΓΠΣ η μεγάλη πλειοψηφία των αυτοαπασχολούμενων και των αγροτών δηλώνει εισόδημα στο όριο των € 12000.

ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Στοιχεία Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων, Στατιστικό Δελτίο
Φορολογικών Δεδομένων Οικονομικού Έτους 2007.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΚΑΙΜΑΚΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΛΩΣΕΩΝ	%	ΕΙΣΟΔΗΜΑ ευρώ	%	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ Ευρώ	%	ΜΕΣΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ευρώ	ΜΕΣΟΣ ΦΟΡΟΣ ευρώ	ΦΟΡΟΣ % ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
ΕΩΣ 12.000	3.008.908	54,41%	18.434.000.882	21,34%	33.188.539	0,40%	6.126	11	0,18%
12.000 - 30.000	1.830.203	33,09%	34.202.227.796	39,59%	2.087.015.250	25,09%	18.688	1.140	6,10%
ΕΩΣ 30.000	4.839.111	87,50%	52.636.228.678	60,92%	2.120.203.789	25,49%	10.877	438	4,03%
30.000 ΚΑΙ ΑΝΩ	691.316	12,50%	33.759.986.889	39,08%	6.198.127.918	74,51%	48.834	8.966	18,36%
30.000 - 60.000	577.270	10,44%	23.349.162.873	27,03%	3.391.328.688	40,77%	40.448	5.875	14,52%
60.000 ΚΑΙ ΑΝΩ	114.046	2,06%	10.410.824.016	12,05%	2.806.799.230	33,74%	91.286	24.611	26,96%
ΣΥΝΟΛΟ	5.530.427	100,00%	86.396.215.567	100,00%	8.318.331.707	100,00%	15.622	1.504	9,63%

ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Στοιχεία Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων, Στατιστικό Δελτίο
Φορολογικών Δεδομένων Οικονομικού Έτους 2007.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Επιχειρήσεις	Φορολογητέα κέρδη Ευρώ	Κύριος φόρος ευρώ	Ποσό για βεβαίωση ευρώ	Φόρος ανά επιχείρηση ευρώ	Φόρος σαν % κερδών	% συνολικού φόρου που πληρώθηκε
999	1.568.721.258	455.407.407	431.581.494	432.014	27,51%	9,7%
482	10.469.693.592	2.984.506.304	2.779.048.809	5.765.661	26,54%	62,5%
1.481 μεγάλες	12.038.414.850	3.439.913.711	3.210.630.303	2.167.880	26,67%	72,2%
202.418 μικρές	4.950.865.709	1.306.985.421	1.234.678.554	6.100	24,94%	27,8%
84.803	0	0	35.603.808	420	N/A	0,8%
58.553	379.635.461	89.244.455	75.914.982	1.297	20,00%	1,7%
59.062	4.571.230.248	1.217.740.966	1.123.159.764	19.017	24,57%	25,3%
Σύνολο, 203.899	16.989.280.559	4.746.899.132	4.445.308.857	2.173.980	26,17%	100,0%

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

- ΟΟΣΑ:** Στην τελευταία έκθεσή του για την Ελλάδα (Ιούλιος 2009) αναφέρει ότι το μέγεθος παραοικονομίας εκτιμάται μεταξύ 25% και 37% του ΑΕΠ. Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται σε δικά του στοιχεία, αλλά και σε μελέτες ξένων και ελλήνων μελετητών (Δανόπουλος, Κάτσιος, Τάσος, Φλεβοτόμου, Ματσαγκάνης κ.α.). Στην παραπάνω έκθεση αναφέρεται επίσης ότι, σύμφωνα με πρόσφατες εκτίμηση (Schneider 2009), το ποσοστό της παραοικονομίας στην Ελλάδα σήμερα είναι στο 25% του ΑΕΠ, από 29% που ήταν στις αρχές της δεκαετίας. Η εν λόγω έκθεση του ΟΟΣΑ κάνει αναφορά και σε εκτίμηση των Φλεβοτόμου και Ματσαγκάνη (2007), σύμφωνα με την οποία ποσοστό 10% του εισοδήματος δεν δηλώνεται με αποτέλεσμα τα φορολογικά έσοδα να είναι μειωμένα κατά 26%.
- ΔΑΝΤ:** Σε ειδική έκθεσή του με τίτλο «*Hiding in the Shadows*» (2002) αναφέρει ότι το ποσοστό παραοικονομίας στην Ελλάδα την περίοδο 1999 – 2001 ήταν 30% του ΑΕΠ.
- ΙΟΒΕ:** Σε σχετική μελέτη (Τάσος, «*Παραοικονομία και Φοροδιαφυγή στην Ελλάδα*», 2001) υπολογίζεται το μέγεθος της παραοικονομίας το 1997 στο 36,7% του ΑΕΠ. Σύμφωνα με τη μεθοδολογία που περιγράφεται στη συγκεκριμένη μελέτη, το ύψος των μη καταβαλλόμενων φόρων που αντιστοιχούν σε αυτό το μέγεθος της παραοικονομίας υπολογίζεται στο 14,6% του ΑΕΠ.
- ΚΕΠΕ:** Σε μελέτη του με τίτλο «*Παραοικονομία και φοροδιαφυγή: Μετρήσεις και οικονομικές επιπτώσεις*» (Κανελλόπουλος, Κουσουλάκος, Ράπανος – 1995), συγκρίνοντας τη φορολογική βάση (ύψος και διάρθρωση της εγχώριας ιδιωτικής κατανάλωσης, όπως προκύπτει από την Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών και τους Εθνικούς Λογαριασμούς) με τα αντίστοιχα πραγματοποιηθέντα έσοδα από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), έκανε εκτίμηση της φοροδιαφυγής στον ΦΠΑ για το 1988, την οποία εκτιμά για το σύνολο των κλάδων στο 38% των πραγματικών φορολογικών εσόδων του αντίστοιχου έτους, ενώ διαπιστώνονται σημαντικές διαφορές ως προς τη φοροδιαφυγή μεταξύ των κλάδων.
- ΤτΕ:** Στην τελευταία της **Ενδιάμεση Έκθεση για τη Νομισματική Πολιτική** (Οκτώβριος 2009) κάνει αναφορά στις μελέτες του ΙΟΒΕ (Τάσος 2001) και του ΚΕΠΕ (Κανελλόπουλος, Κουσουλάκος, Ράπανος – 1995). Επιπλέον, στην έκθεσή της η ΤτΕ σημειώνει ότι, σύμφωνα με ενδείξεις από την πορεία των εσόδων, η φοροδιαφυγή σημείωσε μεγάλη έξαρση τους τελευταίους δέκα περίπου μήνες, παρά τα μέτρα που είχαν θεσπιστεί για τον περιορισμό της τον Αύγουστο του 2007 και στις αρχές του 2008.
- Ε.Ε.:** Μελέτη για την περίοδο 2000-2006 εκτιμά ότι το ελληνικό κράτος δεν εισέπραξε το 30% του ποσού του Φ.Π.Α. που έπρεπε να μπει στο ταμείο του. Μόνο για το 2006 η φοροδιαφυγή από το Φ.Π.Α. εκτιμάται στα 6,5 δις €.